

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти

Затверджено
на засіданні кафедри спеціальної освіти
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № ____ від _____ 2021 р.)

Завідувач кафедри _____ Островська К.О.

Силабус з навчальної дисципліни «Спецметодика соціально-побутової орієнтації»
що викладається в межах ОПІ Спеціальна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти для здобувачів з спеціальності 016 Спеціальна освіта

Львів 2021 р.

Назва дисципліни	Спецметодика соціально-побутової орієнтації
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського,7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра спеціальної освіти
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка, 016 Спеціальна освіта
Викладачі	Сидорович Ольга Ігорівна, асистент кафедри спеціальної освіти
Контактна інформація викладача	ел. пошта: olha.sydorovych@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Середа 15.00 – 16.30 (кафедра спеціальної освіти, вул. Туган-Барановського, 7)
Сторінка курсу	
Інформація про дисципліну	Курс «Спецметодика соціально-побутової орієнтації» призначено для бакалаврів четвертого року денної та заочної форми навчання. Предметом вивчення навчальної дисципліни є: а) вивчення методичних прийомів викладання СПО дітям з особливостями у розвитку; б) вивчення загально дидактичних методів, прийомів і засобів навчання, які застосовуються для організації навчального процесу соціально побутового орієнтування; в) формування у студентів професійних компетенцій з методики викладання СПО в спеціальній школі для дітей з особливими освітніми потребами.

Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Спецметодика соціально-побутової орієнтації» є вибірковою дисципліною з спеціальності 016 Спеціальна освіта для освітньої програми Спеціальна освіта, яка викладається в 7 семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Спеціальна методика соціально-побутового орієнтування» є: забезпечення професійної підготовки вчителів спеціальної школи. Основними завданнями вивчення дисципліни «Спеціальна методика соціально-побутового орієнтування» є: методичні: отримати знання про навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами; опанувати знаннями про різні форми, методи, засоби, прийоми викладання СПО дітям з особливостями у розвитку, що забезпечують творчість та ініціативу в різних видах діяльності; пізнавальні: дати поняття про методику викладання СПО як науку; сформувані у студентів систему теоретичних знань і практичних навичок, необхідних корекційному педагогу у викладанні дисципліни соціально-побутового орієнтування (СПО); практичні: з'ясувати труднощі засвоєння курсу учнями спеціальної школи та визначити корекційні прийоми та засоби з їх подолання; 4 виховати звичку самостійно вдосконалювати знання та вміння в області викладання навчальних дисциплін у спеціальній школі.
Література для вивчення дисципліни	Основна 1. Дробот Л.С., Мерсіянова Г.М. Соціально-побутове орієнтування учнів допоміжної школи / Л.С. Дробот, Г.М. Мерсіянова . – К.: Освіта, 2012р. 2. Дробот Л.С., Видрич Н.І. Соціально-побутове орієнтування для вчителів та учнів допоміжної школи / Л.С. Дробот, Н.І. Видрич . – К.: ІСДО, 1995р. 3. Дробот Л. Виховання санітарно-гігієнічної культури в учнів допоміжних шкіл-інтернатів/ Л. Дробот // Дефектологія, 2004 № 3. 4. Малічен О. Організація та методика дослідження самообслуговчої діяльності учнів допоміжної школи / О. Малічен // Дефектологія, 2000 № 1.
Обсяг курсу	56 годин аудиторних занять. З них 14 годин лекцій, 42 години практичних занять та 64 години самостійної роботи (для студентів денної форми навчання)

Компетентності та програмні результати навчання (за освітньою програмою)	<p><i>Загальні компетентності</i></p> <p>ЗК-1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК-6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-8. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК-9. Здатність працювати в команді.</p> <p><i>Програмні результати навчання (за освітньою програмою)</i></p> <p>РН 1. Знати теоретичні аспекти особливостей розвитку і освіти людини, яка має обмежені можливості життєдіяльності, особливостей становлення і соціалізації її як особистості. РН 7. Поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальної освіти з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та виробничих інтересів; РН 11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами. РН 13. Володіти методиками сприяння соціальної адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти.</p>
Ключові слова	Соціально-побутова орієнтація, психокорекція, реабілітація, корекційна педагогіка, спеціальна освіта, особи з психофізичними порушеннями.
Формат курсу	Очний/заочний
Теми	<p style="text-align: center;">ДОДАТОК (схема курсу)</p> <p style="text-align: center;">Змістовий модуль 1. Теоретичні основи викладання предмету «Спеціальна методика соціально-побутово орієнтування»</p>

	<p>Тема 1. Завдання та зміст предмету соціально-побутової орієнтації в корекційних закладах.</p> <p>Тема 2 Принципи побудови та особливості навчальних програм з СПО для корекційних закладів.</p> <p>Тема 3. Методи та прийоми навчання СПО в корекційних закладах.</p> <p>Тема 4. Організація навчання СПО дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>Змістовий модуль 2. Основи методики СПО для дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>Тема 5. Реалізація загально педагогічних і спеціальних принципів, комплексне здійснення завдань навчання, виховання, розвитку і корекції в процесі навчання розумово відсталих дітей соціально-побутової орієнтації.</p> <p>Тема 6. Методика проведення знань з розділу «Особиста гігієна».</p> <p>Тема 7. Моделювання реальних ситуацій на уроках СПО.</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Педагогіка та спеціалізація», «Основи інклюзивного навчання», «Основи психології».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, бесіда, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм), виконання індивідуальних завдань.
Необхідні обладнання	Мультимедійний проектор, фліпчарт, маркери, килимки.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Практичні заняття: (42 бали) – 21 практичне по 2 бали, Самостійна індивідуальна робота (2 бали) МКР – 1 модульна робота – 6 балів

Питання до заліку

1. Місце СПО в системі адаптації розумово відсталих дітей.
2. Предмет та завдання методики соціально досягнення освітніх, виховних та корекційно-розвивальних завдань.
3. Принципи побудови та особливості навчальних програм соціально побутової орієнтації для корекційних закладів.
4. Особливості засвоєння матеріалу з соціально-побутової орієнтації учнями корекційних закладів, труднощі у формуванні уявлень та психологічні основи навчання їх СПО.
5. Особливості засвоєння соціально-побутових навичок учнями корекційних закладів.
6. Особливості встановлення та розуміння причинно-наслідкових залежностей під час вивчення курсу СПО.
7. Позакласна навчально-виховна робота з СПО в корекційних закладах.
8. Організація та методика проведення занять СПО в корекційних закладах.
9. Реалізація загальнопедагогічних і спеціальних принципів, комплексне здійснення завдань навчання, виховання, розвитку і корекції в процесі навчання СПО.
10. Форми організації навчання СПО в корекційних закладах.
11. Структура та типи уроків СПО.
12. Сучасні вимоги до уроків СПО в корекційних закладах.
13. Планування навчального матеріалу СПО.
14. Вимоги до проведення екскурсій на уроках СПО. Урок СПО в корекційній школі.
15. Індивідуальна програма для дітей, які не засвоюють навчальний матеріал за встановленою програмою.
16. Значення позакласної роботи з СПО.
17. Види позакласної роботи в молодших і старших класах. Зміст та методика проведення позакласних занять.
18. Методи та прийоми навчання дітей з особливими освітніми потребами соціально-побутової орієнтації.
19. Індивідуальний та диференційований підхід в процесі навчання соціально-побутової орієнтації.
20. Інструктаж, його особливості і застосування на уроках соціально-побутової орієнтації.
21. Використання інструкційних карт при плануванні роботи на уроках СПО.
22. Засвоєння правил особистої гігієни, гігієнічних правил поведінки в місцях загального користування.
23. Формування навичок виконання ранкового і вечірнього туалетів.
24. Узгодження діяльності вчителя і вихователя у формуванні вмінь особистої гігієни у дітей з особливими освітніми потребами.
25. Вимоги до моделювання реальних ситуацій на уроках СПО.
26. Види сюжетно-рольових ігор та методика їх проведення.

	<p>27. Методика вивчення розділів програми СПО. Спілкування як необхідна умова успішної адаптації осіб з інтелектуальними порушеннями у суспільство.</p> <p>28. Спілкування – важливий чинник вироблення соціальної позиції у дітей з ООП.</p> <p>29. Правила суспільного співжиття. Навички культури спілкування на прикладі зустрічі та прийому гостей.</p> <p>30. Формування мовного етикету. ділового спілкування у осіб з інтелектуальною недостатністю.</p>
Опитування	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні курсу.</p>

ДОДАТОК
Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. ^{***} Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1	<p>Тема 1. Завдання та зміст предмету соціально-побутової орієнтації в корекційних закладах. Предмет та завдання методики СПО. Місце СПО в системі адаптації розумово відсталих дітей. Значення курсу СПО для побутової орієнтації, зв'язок її з іншими науками. Предмет та завдання методики соціально досягнення освітніх, виховних та корекційно-розвивальних завдань. Принципи побудови та особливості навчальних програм соціально побутової орієнтації для корекційних закладів.</p>	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 6 год.	2, 6, 9	Підготовка до практичного заняття.	1 тиждень
2.	<p>Тема 2 Принципи побудови та особливості навчальних програм з СПО для корекційних закладів. Особливості засвоєння матеріалу з соціально-побутової орієнтації учнями корекційних закладів, труднощі у формуванні уявлень та психологічні основи навчання їх СПО. Особливості опанування поняттями. Особливості засвоєння соціально-побутових навичок учнями корекційних закладів. Особливості встановлення та розуміння причинно-наслідкових залежностей під час вивчення курсу СПО.</p>	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 6 год.		Підготовка до практичного заняття	1 тиждень

3	<p>Тема 3. Методи та прийоми навчання СПО в корекційних закладах. Позакласна навчально-виховна робота з СПО в корекційних закладах. Організація та методика проведення занять СПО в корекційних закладах. Реалізація загальнопедагогічних і спеціальних принципів, комплексне здійснення завдань навчання, виховання, розвитку і корекції в процесі навчання СПО.</p>	<p>Лекція, 2 год. Практичне заняття, 6 год.</p>	9, 2	Підготовка до практичного заняття	1 тиждень
4.	<p>Тема 4. Організація навчання СПО дітей з особливими освітніми потребами. Форми організації навчання СПО в корекційних закладах. Структура уроків СПО. Типи уроків. Сучасні вимоги до уроків СПО в корекційних закладах. Планування навчального матеріалу СПО. Вимоги до проведення екскурсій на уроках СПО. Урок СПО в корекційній школі. Індивідуальна програма для дітей, які не засвоюють навчальний матеріал за встановленою програмою. Значення позакласної роботи з СПО. Види позакласної роботи в молодших і старших класах. Зміст та методика проведення позакласних занять.</p>	<p>Лекція, 2 год. Практичне заняття, 6 год</p>	2,7,6	Підготовка до практичного заняття	1 тиждень
5	<p>Тема 5. Реалізація загально педагогічних і спеціальних принципів, комплексне здійснення завдань навчання, виховання, розвитку і корекції в процесі навчання розумово відсталих дітей соціально-побутовій орієнтації. Методи та прийоми навчання дітей з особливими освітніми потребами соціально-побутовій орієнтації. Індивідуальний та диференційований підхід в процесі навчання соціально-побутовій орієнтації.</p>	<p>Лекція, 2 год. Практичне заняття, 6 год</p>	4, 6	Підготовка до практичного заняття.	1 тиждень

	Інструктаж, його особливості і застосування на уроках соціально-побутової орієнтації. Використання інструкційних карт при плануванні роботи на уроках СПО.				
6	Тема 6. Методика проведення знань з розділу «Особиста гігієна». Засвоєння правил особистої гігієни, гігієнічних правил поведінки в місцях загального користування. Формування навичок виконання ранкового і вечірнього туалетів. Узгодження діяльності вчителя і вихователя у формуванні вмінь особистої гігієни у дітей з особливими освітніми потребами.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 6 год	6,7	Підготовка до модульного контролю	1 тиждень
7	Тема 7. Моделювання реальних ситуацій на уроках СПО. Вимоги до моделювання реальних ситуацій на уроках СПО. Види сюжетно-рольових ігор та методика їх проведення. Методика вивчення розділів програми СПО. Спілкування як необхідна умова успішної адаптації осіб з інтелектуальними порушеннями у суспільство. Спілкування – важливий чинник вироблення соціальної позиції у дітей з ООП. Правила суспільного співжиття. Навички культури спілкування на прикладі зустрічі та прийому гостей. Формування мовного етикету. ділового спілкування у осіб з інтелектуальною недостатністю.	Лекція, 2 год. Практичне заняття, 6 год	4, 6, 8	Модульна контрольна робота.	1 тиждень